

2011-2012 GÜZ DÖNEMİ MAT101 MATEMATİK I
Çalışma Soruları-5

Konu: Kutupsal Koordinatlar ve Grafikler, Kutupsal Koordinatlarda Alan ve Hacim Hesabı, İntegral Uygulamaları

1. Kutupsal koordinatları aşağıdaki eşitsizlikleri sağlayan noktaların grafiklerini çiziniz.

(a) $2 < r \leq 5$ ve $3\pi/4 < \theta < 5\pi/4$,

(b) $r \geq 1$ ve $\pi \leq \theta \leq 2\pi$.

2. Aşağıdaki kartezyen denklemleri kutupsal denklemlere dönüştürünüz.

(a) $x + y = 10$,

(c) $y = e^{2x}$,

(b) $x^2 + y^2 = 2cx$,

(d) $(x - 1)^2 + y + y^2 = 1$.

3. Aşağıdaki kutupsal denklemleri kartezyen denklemlere dönüştürünüz.

(a) $r = -4 \cos \theta$,

(c) $r = (\csc \theta) e^{r \cos \theta}$,

(e) $r = 2 \sin \theta + 2 \cos \theta$,

(b) $r = \theta$,

(d) $r = 2 \tan \theta \sec \theta$,

(f) $r \cos(\theta + \frac{3\pi}{4}) = 1$

4. Aşağıda tanımlanan eğrilerin kartezyen ve kutupsal denklemlerini yazınız.

(a) Pozitif x -ekseni ile $\pi/6$ açısı olan ve orijinden geçen doğru.

(b) $(3, 3)$ noktasından geçen düşey doğru.

(c) Merkezi $(2, 3)$ ve yarıçapı 5 olan çember.

5. Aşağıdaki kutupsal eğrileri çiziniz.

(a) $r = -3 \cos \theta$,

(c) $r = a(1 + \sin \theta)$,

(e) $r^2 = \cos 2\theta$,

(b) $r \sin \theta = \ln(r) + \ln(\cos \theta)$,

(d) $r^2 = -\sin 2\theta$,

(f) $\theta = -\pi/3$

6. Aşağıdaki eğrilerin verilen θ noktalarındaki teğet denklemlerinin eğimini bulunuz.

(a) $r = 1/\theta$, $\theta = \pi$,

(b) $r = 2 - \sin \theta$, $\theta = \pi/3$.

7. Aşağıda verilen eğrilerin yatay ve düşey teğetlerinin denklemlerini bulunuz.

(a) $r = 2 \sin \theta$, $0 \leq \theta \leq \pi$,

(b) $r = 3 - 4 \cos \theta$, $0 \leq \theta \leq 2\pi$.

8. Aşağıdaki bölgelerin alanlarını bulunuz.

(a) $r = a(1 + \sin \theta)$, $a > 0$, kardioidinin içi

(b) $r^2 = 2a^2 \sin(2\theta)$ lemniskatının içi

9. Aşağıdaki bölgelerin alanlarını bulunuz.

(a) $r = \sqrt{3} \cos \theta$ ve $r = \sin \theta$ çemberlerinin ortak iç bölgesi,

(b) $r = 2$ çemberinin ve $r = 2(1 - \cos \theta)$ kardioidinin ortak iç bölgesi,

(c) $r = 3 \cos \theta$ çemberinin içinde ve $r = 1 + \cos \theta$ kardioidinin dışında kalan bölge,

(d) $r^2 = 6 \cos 2\theta$ lemniskatının içinde, $r = (3/2) \sec \theta$ doğrusunun sağındaki bölge,

(e) $r = \sqrt{3} \sin \theta$, $r = 3 \cos \theta$ eğrilerinin içinde ve $r = \sqrt{3}(1 - \sin \theta)$ eğrisinin dışında kalan bölge.

10. $y = 1/x$, $y = x$, $y = x/4$, $x > 0$ eğrileri arasında kalan bölgenin alanını bulunuz.

11. $y = x$, $y = x/2$ ve $x = -1$ doğruları ile sınırlı bölge

(a) y -ekseni

(c) $x = 1$ doğrusu

(e) $y = 1$ doğrusu

(b) $x = -1$ doğrusu

(d) x -ekseni

etrafında döndürülüyor. Oluşan cisimlerin hacmini

(i)Pul/Disk ve

(ii)Kabuk yöntemi

ile hesap ediniz.

12. $-\pi/4 \leq x \leq \pi/4$ aralığı üzerinde $y = 2 \cos x$ ve $y = \sec x$ eğrileri tarafından sınırlanan bölgenin x -ekseni etrafında döndürülmesiyle elde edilen cismin hacmini bulunuz.

13. $y = \ln x$ eğrisi ve $y = 1$, $x = 1$ doğruları tarafından sınırlanan bölgenin

(a) x -ekseni,

(b) $y = 1$ doğrusu,

(c) y -ekseni

etrafında döndürülmesiyle elde edilen cismin hacmini veren belirli integrali yazınız.

14. R bölgesi birinci bölgede $x = 1$, $x = 0$, $y = 0$ doğruları ve $y = e^{-x}$ eğrisi tarafından sınırlansın. R 'nin $x = 1$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle elde edilen cismin hacmini bulunuz.

15. $0 \leq y \leq 1 - x^2$ bölgesinin (a) x eksenine ve (b) $y = 1$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle elde edilen cisimlerin hacmini bulunuz.

16. $y = 1 + \sin x$ eğrisi ve $y = 1$, $x = 0$ ve $x = \pi$ doğruları ile sınırlı bölgenin x -ekseni etrafında döndürülmesiyle elde edilen cismin hacmini bulunuz.

17. $y = |x|$ ve $y = \sqrt{1 - x^2}$ eğrileri ile sınırlı bölgenin $x = 1$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle elde edilen cismin hacmini veren belirli integrali yazınız.

18. $y^2 = 4x$ parabolü ve $y = x$ doğrusu ile sınırlı bölgenin (a) x -ekseni, (b) y -ekseni, (c) $y = 4$ doğrusu, (d) $x = 4$ doğrusu ve (e) $x = -1$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle elde edilen cisimlerin hacmini bulunuz.

19. $y = \sin x$ eğrisi, $y = 1/2$ ve $x = 0$ doğruları ile sınırlı bölgenin x -ekseni etrafında döndürülmesiyle elde edilen cismin hacmini kabuk yöntemiyle bulunuz.

20. Soldan $x = y^2 + 1$ parabolü, sağdan $x = 5$ doğrusu ile sınırlı bölgenin (a) x -ekseni, (b) y -ekseni, (c) $x = 5$ doğrusu etrafında döndürülmesiyle elde edilen cisimlerin hacmini bulunuz.

21. Aşağıdaki eğrilerin uzunluklarını bulunuz.

(a) $y = \ln(1 - x^2)$, $0 \leq x \leq 1/2$

(b) $y = \ln(\cos x)$, $0 \leq x \leq \pi/3$

(c) $x = \frac{y^{3/2}}{3} - \sqrt{y}$, $1 \leq y \leq 9$

(d) $y = \int_{-2}^x \sqrt{3t^2 - 1} dt$, $-2 \leq x \leq -1$

22. Orijininden geçen ve uzunluğu $L = \int_0^4 \sqrt{1 + \frac{1}{4x}} dx$ olan bir eğri bulunuz.

23. Aşağıdaki parametrik eğrilerin uzunluklarını bulunuz.

(a) $x = 8 \cos t + 8t \sin t$, $y = 8 \sin t - 8t \cos t$, $0 \leq x \leq \pi/2$,

(b) $x = \sin^{-1}(t)$, $y = \ln \sqrt{1 - t^2}$, $0 \leq x \leq 1/2$.

24. Aşağıdaki kutupsal eğrilerin uzunluklarını bulunuz.

(a) $r = \theta$, $0 \leq \theta \leq 2\pi$,

(b) $r = 3 \sin \theta$, $0 \leq \theta \leq \pi/3$,

(c) $r = 2/(1 - \cos \theta)$, $\pi/2 \leq \theta \leq \pi$.